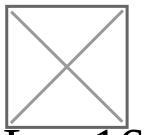
10 ani de acțiune pentru o planetă mai rece: Amendamentul de la Kigali și tranziția către răcirea durabilă

La 16 septembrie 2026 este marcat? Ziua Mondial? pentru Protec?ia Stratului de Ozon, iar tematica din acest an eviden?iaz? leg?tura dintre protec?ia stratului de ozon, combaterea schimb?rilor climatice ?i promovarea solu?iilor de r?cire durabile. Totodat?, în 2026 se împlinesc 10 ani de la adoptarea Amendamentului de la Kigali la Protocolul de la Montreal, prin care statele participante au convenit asupra reducerii treptate a produc?iei ?i consumului de hidrofluorocarburi (HFC).

Amendamentul de la Kigali a fost adoptat la **15 octombrie 2016**, în cadrul celei de-a 28-a reuniuni a P?r?ilor la Protocolul de la Montreal, desf??urat? la Kigali, Rwanda ?i a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2019. Acesta completeaz? m?surile Protocolului de la Montreal prin includerea HFC-urilor în mecanismul de reducere treptat?, având în vedere impactul acestora asupra schimb?rilor climatice.

Tema Zilei Mondiale pentru Protec?ia Stratului de Ozon din 2026 - „Ac?iune global? pentru o planet? mai rece - celebr?m 10 ani de r?cire durabil? în temeiul Amendamentului de la Kigali la Protocolul de la Montreal” - subliniaz? importan?a tranzi?iei c?tre tehnologii de refrigerare ?i climatizare eficiente energetic ?i cu un impact redus asupra climei.

Hidrofluorocarburile sunt substan?e chimice utilizate în echipamentele de refrigerare ?i climatizare, inclusiv, în frigidere, congelatoare, aparate de aer condi?ionat ?i pompe de c?ldur?. Acestea sunt folosite, de asemenea, în anumite aplica?ii industriale, inclusiv la producerea spumelor, în aerosoli ?i în sistemele de protec?ie împotriva incendiilor.

HFC-urile au fost introduse ca alternative la substan?ele ce afectau stratul de ozon. De?i nu contribuie la distrugerea stratului de ozon, multe dintre aceste gaze au un poten?ial ridicat de înc?lzire global? ?i contribuie la cre?terea concentra?iei gazelor cu efect de ser? din atmosfer?.

Astfel, odat? cu dezvoltarea sectorului de refrigerare ?i climatizare ?i cre?terea cererii pentru servicii de r?cire, a devenit

necesar? o nou? etap? de ac?iune: **reducerea HFC-urilor ?i trecerea la solu?ii de r?cire mai curate ?i mai eficiente energetic.**

Prin Amendamentul de la Kigali, ??rile participante au stabilit un calendar pentru reducerea treptat? a produc?iei ?i consumului de HFC-uri. În func?ie de grupul de ??ri, ritmul reducerilor difer?, âns? obiectivul comun este **reducerea utiliz?rii HFC-urilor cu aproximativ 80–85% pân? la sfâr?itul anilor 2040.**

Potrivit Secretariatului pentru Ozon al Programului Na?iunilor Unite pentru Mediu (UNEP), implementarea integral? a Amendamentului de la Kigali ar putea contribui la evitarea unei cre?teri a temperaturii globale cu **pân? la 0,5°C pân? în 2100**.

Beneficiile pot fi mai mari, prin îmbun?t??irea eficien?ei energetice a echipamentelor de refrigerare ?i climatizare, ceea ce eviden?iaz? rolul tranzi?iei c?tre o r?cire durabil?.

R?cirea durabil? înseamn?: utilizarea unor agen?i frigorifici cu impact redus asupra climei, instalarea unor **echipamente moderne ?i eficiente energetic,** între?inerea corespunz?toare a acestora, recuperarea ?i gestionarea responsabil? a agen?ilor frigorifici, precum ?i instruirea ?i dezvoltarea competen?elor speciali?tilor din domeniu. Aceste m?suri contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de ser?, diminuarea consumului de energie ?i modernizarea sectorului de refrigerare ?i climatizare.

Republica Moldova particip? la implementarea Amendamentului de la Kigali ?i î?i asum? reducerea treptat? a consumului de HFC-uri. Nivelul de baz? al consumului de HFC-uri în Republica Moldova este de **511 825,1 tone CO? echivalent**, calculat pe baza mediei anilor 2020–2022.

Calendarul na?ional prevede:
2024–2028 – men?inerea consumului la nivelul de baz?;
2029–2034 – reducerea consumului cu 10%;
2035–2039 – reducerea cu 30%;
2040–2044 – reducerea cu 50%;
din 2045 – reducerea cu 80%, astfel încât s? poat? fi utilizat cel mult 20% din nivelul de baz?.

Atingerea acestor obiective presupune modernizarea treptat? a sectorului, promovarea alternativelor cu impact redus asupra climei, dezvoltarea competen?elor speciali?tilor ?i crearea condi?iilor pentru adoptarea unor tehnologii de r?cire eficiente energetic.

La un deceniu de la adoptare, ac?iunile Amendamentului de la Kigali continu? s? promoveze tranzi?ia global? c?tre tehnologii de refrigerare ?i climatizare cu impact redus asupra climei ?i cu eficien?? energetic? sporit?. Pe m?sur? ce temperaturile cresc ?i necesitatea serviciilor de r?cire se extinde, solu?ia este s? avem o r?cire mai inteligent?, mai eficient? ?i cu un impact mai mic asupra mediului.

Amendamentul de la Kigali demonstreaz? c? protec?ia mediului ?i progresul tehnologic pot evolua în mod complementar. Reducerea HFC-urilor, eficien?a energetic?, tehnologiile moderne ?i dezvoltarea competen?elor din sector pot contribui împreun? la un sistem de r?cire mai sustenabil ?i la obiectivele globale de combatere a schimb?rilor climatice.

Ziua Mondial? pentru Protec?ia Stratului de Ozon este marcat? anual la 16 septembrie, data adopt?rii, în anul 1987, a Protocolului de la Montreal privind substan?ele care epuizeaz? stratul de ozon. În 2026, aceast? zi pune în eviden?? atât rezultatele ob?inute în protejarea stratului de ozon, cât ?i contribu?ia Amendamentului de la Kigali la reducerea impactului climatic al sectorului de refrigerare ?i climatizare.